Spoznávame Bibliu

Jozua 21:1-22:34

21. KAPITOLA

Léviho podiel

Ak by sme sa pozreli na mapu so zakreslenými oblasťami jednotlivých izraelských kmeňov, zistili by sme, že pôdu dostalo len dvanásť kmeňov. Léviho kmeň medzi nimi chýba. Prečo? V Dt 10:9 sa píše: „... Lévi nedostal podiel ani dedičstvo ako jeho bratia. Sám Hospodin je jeho dedičným podielom, ako mu povedal Hospodin, tvoj Boh.“ Léviovci patrili Bohu a ich úlohou bolo slúžiť okolo chrámu. Kňazi takisto pochádzali z tohto kmeňa, z Áronovho rodu.

Léviovci teda nedostali pôdu ako ostatné kmene. Namiesto toho im boli pridelené mestá, ktoré sa nachádzali uprostred ostatných kmeňov. Boli rozptýlení medzi ostatné kmene, aby im mohli slúžiť. Léviovci boli kňazským kmeňom.

> **„Vtedy pristúpili predstavení rodov Léviovcov ku kňazovi Eleazárovi a k Jozuovi, synovi Núna, a k predstaveným izraelských kmeňov a toto im povedali v Šile, v Kanaáne: „Hospodin prikázal prostredníctvom Mojžiša, aby nám dali mestá na bývanie a pasienky pre náš dobytok“ (Joz 21:1-2).**

Z 35. kapitoly knihy Numeri vieme, že Léviovcom mali vyčleniť štyridsaťosem miest, z toho šesť bolo útočiskových (viď Num 35:6-7). Nasledujúce verše potvrdzujú, že Božie nariadenie, ktoré prijali prostredníctvom Mojžiša, poslúchli.

> **„Medzi vlastníctvom Izraelitov bolo spolu štyridsaťosem léviovských miest s ich pasienkami. Každé takéto mesto pozostávalo z mesta a z pasienkov okolo neho. Tak to bolo pri všetkých týchto mestách“ (Joz 21:41-42).**

Tieto mestá sa mali rozprestierať od Dána na severe až po Beér-Šebu na juhu.

Týmto bolo rozdelenie krajiny ukončené.

„Hospodin dal Izraelitom celú krajinu, ktorú prísažne sľúbil dať ich otcom. Zaujali ju a usadili sa v nej. Hospodin im dal odpočinutie zo všetkých strán tak, ako prísažne sľúbil ich otcom, a nikto z ich nepriateľov neobstál pred nimi. Hospodin im vydal do rúk všetkých nepriateľov. Ani slovo sa nestratilo z tých dobrých prísľubov, ktoré dal Hospodin domu Izraela. Všetko sa splnilo“ (Joz 21:43-45).

Izraeliti teda obsadili kanaánsku krajinu, ale bola to len malá časť krajiny, ktorú im Boh zasľúbil. Na to, aby získali ďalšie územia, budú musieť ísť a obsadiť ich. Stále platilo, že zem, na ktorú vkročí ich noha, bude ich. Avšak na území, ktoré teraz obsadili, už neboli nepriatelia a Boh im dal odpočinutie zo všetkých strán.

Náš odpočinok dnes spočíva v odpočinku vykúpenia. Je to odpočinok, ktorý zúfalo potrebujeme. Žijeme v dobe neustáleho napätia. Žijeme pod tlakom z rôznych strán. Ak je niečo, čo bežný kresťan potrebuje, tak je to vojsť do Božieho odpočinku.

V knihe Sudcov budeme vidieť, že Izraeliti sa nezbavili celkom svojich nepriateľov. Prečo? Kvôli svojej neviere. Ani Jozua im nemohol poskytnúť odpočinok, ktorý potrebovali, pretože neverili Bohu a neprijali Jeho moc.

Pisateľ listu Hebrejom nás vystríha pred opakovaním chýb, ktorých sa dopustil Izrael: „Veď keby ich bol Jozua voviedol do odpočinku, nebol by už potom hovoril o inom dni. A tak ostáva sobotný odpočinok pre Boží ľud; lebo kto vošiel do jeho odpočinku, ten si odpočinul od svojich diel tak, ako Boh od svojich. Usilujme sa teda vojsť do toho odpočinku, aby nikto nepadol podľa toho istého príkladu neposlušnosti“ (Heb 4:8-11). Ako môžeme vojsť do toho odpočinku? Len vierou.

Keď Izraeliti odmietli Krista ako Kráľa a On odmietol ich mestá, vyslovil toto osobné pozvanie, ktoré platí aj dnes: „Poďte ku Mne všetci, ktorí sa namáhate a ste preťažení; Ja vám dám odpočinúť“ (Mt 11:28). Tento odpočinok je odpočinok vykúpenia.

V tejto 21. kapitole knihy Jozuu vidíme, že Izraeliti vošli do odpočinku – aspoň dočasného –, ktorý im Boh poskytol. Muselo to byť úžasné usadiť na vlastnom kúsku zeme po tom dlhom putovaní na púšti, vojnách a obsadení krajiny. Museli byť plní nadšenia z toho, keď obrábali pôdu a jedli z plodov svojej zeme.

22. KAPITOLA

Návrat východných kmeňov

Zaiste si pamätáte, milí poslucháči, že dva kmene, Rúbenovci a Gádovci, a polovica Menaššeho kmeňa nedostali podiel v krajine spolu s ostatnými kmeňmi. Zostali na východnej strane rieky Jordán. Mohli tam zostať za predpokladu, že vyšlú svojich bojovníkov do Zasľúbenej krajiny a pomôžu ostatným kmeňom obsadiť ju. To sa stalo a teraz, keď už bolo po vojne, mohli sa vrátiť domov.

> **„Vtedy si Jozua zavolal Rúbenovcov, Gádovcov a polovicu kmeňa Menašše. Povedal im: „Zachovali ste všetko, čo vám prikázal Hospodinov služobník Mojžiš a poslúchli ste ma vo všetkom, čo som vám prikázal. Neopustili ste svojich bratov už dlhší čas, až do tohto dňa ste verne zachovávali prikázanie Hospodina, svojho Boha“ (Joz 22:1-3).**

Pred ich odchodom si ich Jozua zavolal a poďakoval sa im za dobre vykonanú prácu. Pochválil ich za to, že pomohli svojim bratom. Potom ich napomína:

> **„Teraz však dal Hospodin, váš Boh, vašim bratom odpočinutie, ako im prisľúbil. Vráťte sa teda a choďte do svojich stanov, do krajiny svojho vlastníctva, ktorú vám dal Hospodinov sluha Mojžiš za Jordánom. Usilovne však zachovávajte prikázanie a zákon, ktorý vám nariadil Hospodinov služobník Mojžiš, aby ste milovali Hospodina, svojho Boha, chodili po Jeho cestách, zachovávali Jeho prikázanie a slúžili Mu celým srdcom a celou dušou“ (Joz 22:4-5).**

Jozua ich upozorňuje, že hoci sa rozhodli žiť na nesprávnej strane rieky Jordán, stále musia zachovávať Mojžišov Zákon. Po tomto napomenutí ich prepúšťa s požehnaním.

> **„Jozua ich požehnal, prepustil a oni odišli do svojich stanov“ (Joz 22:6).**

Tieto kmene teda odišli od Izraelitov v Kanaáne a vrátili sa do Gileádu, kde sa usadili.

„Keď prišli do Gelilótu pri Jordáne v Kanaáne, Rúbenovci, Gádovci a polovica kmeňa Menašše postavili pri Jordáne oltár veľkých rozmerov“ (Joz 22:10).

Podľa všetkého tento oltár postavili na západnej strane Jordánu. Bol veľkých rozmerov, čo znamená, že ho bolo vidno zďaleka. Biblickí učenci pátrali po ruinách tohto oltára na východnej strane Jordánu, no nakoniec ich objavili na západnej strane. Dnes sa tam nachádzajú na významnom mieste. Tento pamätník postavili, aby im niečo pripomínal. Keď sa o tom dopočuli ostatní Izraeliti, nahnevali sa a zhromaždili sa v Šile.

„Keď to Izraeliti počuli, zhromaždili celú izraelskú pospolitosť do Šila, aby šli proti nim do boja“ (Joz 22:12).

Izraeliti boli presvedčení o tom, že týchto dva a pol kmeňa postavilo oltár, aby na ňom prinášali obete. Vnímali to ako pokus o rozdelenie národa. Vyslali teda za nimi Pinchása, syna kňaza Eleazára a s ním desať predstavených, po jednom z každej rodiny všetkých izraelských kmeňov. Povedali im:

„Takto hovorí celá pospolitosť Hospodinova: „Akej vierolomnosti ste sa dopustili voči Bohu Izraela, keď sa dnes odvraciate od Hospodina tým, že si staviate oltár, aby ste sa vzbúrili proti Hospodinovi? Nemali sme dosť hriechu s Peórom, od ktorého sme sa dodnes neočistili a pre ktorý prišiel úder na Hospodinovu pospolitosť?“ (Joz 22:16-17).

Izraeliti ich obvinili z toho, že postavili oltár Baalovi. Spomenuli si na obdobie, keď ich Bileám zviedol k hriechu zmiešanými manželstvami s Moábčankami a tým, že sa dopustili duchovného cudzoložstva. Boh ich vtedy tvrdo potrestal a teraz sa obávali, že sa to znova stane.

Rúbenovci, Gádovci a polovica kmeňa Menašše však prišli s dobrým vysvetlením, prečo to urobili.

„Rúbenovci, Gádovci a polovica kmeňa Menašše odpovedali predákom tisícok Izraela: „Boh silný, Boh Hospodin, Boh silný, Boh Hospodin to vie a nech to vie aj

> **Izrael: Ak je to zo vzbury alebo vierolomnosti proti Hospodinovi, nech nás ani dnes neochraňuje. Ak sme si postavili oltár, aby sme sa odvrátili od Hospodina a obetovali sme na ňom spaľovanú alebo pokrmovú obetu alebo obetu spoločenstva, nech nás Hospodin potresce“ (Joz 22:21-23).**

Ten oltár nepostavili na obetovanie. Jednoducho im mal pripomínať, že patria do izraelského národa. Možno sa podobal oltáru na spaľované obete, ktorý bol vo svätostánku, no nemal slúžiť na obetovanie.

> **„Postavili sme ho skôr z obavy, že v budúcnosti by mohli vaše deti povedať našim deťom: „Čo máte spoločné s Hospodinom, Bohom Izraela?“ (Joz 22:24).**

Tieto východné kmene to urobili v úprimnosti a zvyšné kmene prijali ich vysvetlenie.

> **„Kňaz Pinchás, syn Eleazára, im povedal: „Dnes sme spoznali, že Hospodin je medzi nami, pretože ste sa nedopustili vierolomnosti proti Hospodinovi. Teraz ste zachránili Izraelitov z rúk Hospodina“ (Joz 22:31).**

Izraeliti si uvedomili, že sa s obvinením unáhlili. Aj my sa niekedy unáhlime v tom, čo povieme alebo čo urobíme. Možno sme úprimní a chceme brániť Božie Slovo, no v skutočnosti robíme pravý opak. Izraeliti spravili chybu, keď sa postavili proti svojim bratom.

> **„Rúbenovci a Gádovci dali oltáru meno Éd, lebo bude svedkom medzi nami, že Hospodin je Boh“ (Joz 22:34).**

Na prvý pohľad sa nám môže zdať, že keď tento oltár postavili, nebolo na tom nič zlé. Viacerí biblickí komentátori s tým súhlasia. Pozrime sa však na to hlbšie. Vo svätostánku sa nachádzal bronzový oltár, na ktorý sa prinášali obete. Iný oltár nesmeli mať. V Dt 12:12 sa píše: „Svoje spaľované obety, mäso a krv, prines na oltár Hospodina, svojho Boha. Krv tvojich obiet sa má vyliať na oltár Hospodina, tvojho Boha, ale mäso môžeš zjesť.“ Všetky ostatné oltáre mali Izraeliti zničiť. „Preto zrúcaš ich oltáre, rozlámeš ich posvätné stĺpy a povytínaš ich ašery“ (Ex 34:13). Bola len jedna

výnimka, a to v Dt 24:4-8, kde sa píše, že mali vybrať dvanásť kameňov z rieky Jordán a postaviť z nich pamätník. Rúbenovci, Gádovci a polovica kmeňa Menašše neprešli cez Jordán a táto rieka ich v skutočnosti rozdeľovala. Tento oltár bral do úvahy toto rozdelenie. Hneď na prvý pohľad svedčil o tom, že boli rozdelení. Teraz boli rozdelení na západ a východ. Tento oltár však neskôr otvoril cestu k ďalšiemu rozdeleniu, keď sa kráľovstvo rozdelilo na severné a južné.

Ten bronzový oltár vo svätostánku symbolizoval Kristovo vykupiteľské dielo; bolo to miesto jednoty. Milý poslucháč, s každým, kto vzýva Ježiša Krista, prežívam spoločenstvo a jednotu. V Jn 17:20-21 sa Ježiš modlil: „Neprosím však len za nich, ale aj za tých, ktorí skrze ich slovo uveria vo Mňa; aby všetci boli jedno, ako Ty, Otče, si vo Mne a Ja v Tebe, aby aj oni boli v Nás, aby svet veril, že si Ma Ty poslal.“ Tí, ktorí sú v Kristovi, prežívajú organickú jednotu. Oltár poukazuje na Kristovu smrť ako obeť.

Týchto dva a pol kmeňa postavilo oltár, na ktorom sa nepreliala krv. Mnohí z tých, ktorí sa dnes označujú ako liberáli, opustili kríž a Krista. Nepáči sa im oltár s krvou. Prichádzajú k oltáru, na ktorom niet obete. Majú Krista, ktorý neprelial krv. Tak ako v prípade týchto východných kmeňov, aj ich správanie odhaľuje, že sa odchýlili od pravdy. Pán Ježiš povedal: „Po ovocí ich poznáte“ (Mt 7:16a). O niekoľko storočí neskôr sa Pán Ježiš preplavil na druhú stranu Galilejského mora a prišiel do kraja Gerazénov. Žili tam Gádovci, ktorí ešte stále žili na nesprávnej strane rieky Jordán. Pán Ježiš sa tam stretol s mužom, ktorý býval v hroboch a bol posadnutý démonmi. Pán z neho vyhnal démonov a poslal ich do čriedy svíň, ktoré boli neďaleko. Obyvatelia tohto kraja sa venovali chovu svíň! Viete si predstaviť ortodoxného Žida, ktorý sa venuje chovu svíň? Prestali zachovávať Božie prikázania. Boli na nesprávnej strane Jordánu.

Liberálna teológia skutočne rozdelila cirkev. Postavila nádherný oltár, „Krista bez preliatej krvi“, ktorý nikdy vlastne nežil. Pre liberálov Kristus nie je Bohom a nedokáže spasiť človeka.

Milý poslucháč, prekročil si Jordán? Vošiel si do odpočinku vykúpenia, ktoré Kristus ponúka?